

OHJE/Pro gradu –tutkielma ja syventävien opintojen opinnäytetyö

Johdanto

Nämä ohjeet kokoavat yhteen **yleisiä** pro gradu –tutkielmaa ja syventävien opintojen opinnäytetyötä (opinnäytetyö) koskevia ohjeita. Tarkempia opinnäytetyötä koskevia ohjeita annetaan koulutusohjelmien ja pääaineiden opetussuunnitelmissa sekä erillisissä ohjeissa.

Ylempään korkeakoulututkintoon kuuluu yliopistojen tutkinnoista annetun VN:n asetuksen (2004/794) 15 §:n mukaan tutkinnon pääaineen tai siihen rinnastettavan kokonaisuuden taikka koulutusohjelman syventäviin opintoihin sisältyy vähintään 20 ja enintään 40 opintopisteen laajuinen opinnäyte. Pro gradu –tutkielma ja muu syventävien opintojen tutkielmat/kirjalliset työt ovat julkisia opinnäytteitä.

Pääaineen syventäviin opintoihin kuuluu opinnäytetyö, joka osoittaa valmiutta tieteelliseen ajatteluun, tutkimusmenetelmien hallintaa, perehtyneisyyttä tutkielman aihepiiriin sekä kykyä tieteelliseen viestintään. Opinnäytetyön laajuus on 30 – 40 opintopistettä ja lääketieteen ja hammaslääketieteen syventävien opintojen tutkielman laajuus on 20 tai 30 (25) opintopistettä. Tutkielmaan voi sisältyä kirjallisuuteen perustuvan tutkimuksen lisäksi kokeellinen osa. Kokeellisen osan voi suorittaa osana tutkimusprojektia, jossa opiskelijalla on selvästi osoitettava ja arvioitava itsenäinen osuus. Kirjallisen tutkielman opiskelija tekee itsenäisesti. (Terveystieteiden tiedekunnan tutkintoja ja opintoja koskevat pysyväismääräykset 7 §)

Opinnäytetyön tavoitteena on kehittää opiskelijan valmiuksia mm. itsenäiseen tiedonhankintaan, tiedon analysointiin ja kriittiseen arviointiin, tutkimustyön suunnitteluun ja toteuttamiseen, tieteellisten menetelmien käyttöön sekä tiedon tuottamiseen ja soveltamiseen. Tavoitteena on, että opiskelija kykenee laatimaan tieteelliset kriteerit täyttävän opinnäytetyöhön.

Opinnäytetyön muodot

Kussakin koulutusohjelmassa tai pääaineessa kirjoitettavan opinnäytetyön muodoista säännellään tarkemmin niiden opetussuunnitelmissa tai erillisissä graduohjeissa. Gradun voi oppiaineiden ohjeiden mukaisesti tehdä yhdellä tai useammalla seuraavista tavoista:

- 1) **Kokeellisen, klinisen tai muun empiirisen tutkimustyön tekeminen ja raportin kirjoittaminen tutkimustyöstä.** Tutkimusraportti noudattaa tieteellisen kirjoittamisen periaatteita.
- 2) **Referee-käytännön mukaisessa tieteellisessä julkaisusarjassa julkaistu tai tieteelliseen julkaisusarjaan julkaistavaksi lähetetty alkuperäisartikkeli** sekä opiskelijan **itsenäisesti laatiman katsauksen (raportti)**. Artikkelin tulee sisältää tutkimuksen keskeisimmät asiat (mm. tavoitteet, tausta, tutkimusmenetelmät, kohdejoukko, teoriapohja, tulokset sekä luettelo artikkelissa käytetyistä lähteistä). Opiskelija laatii artikkelin lisäksi erillisen katsauksen, joka sisältää kirjallisuuskatsauksen ja jossa hän kuvaa tutkimuksen lähtökohdat ja toteutuksen sekä pohtii tutkimustulosten merkitystä laajemmin kuin artikkelissa on mahdollista. Opinnäytteen tekijän tulee pääsääntöisesti olla artikkelin 1. kirjoittaja.

Jos artikkeli on yhteisjulkaisu, opinnäytetyöhön tulee liittää kaikkien yhteisjulkaisujen kirjoittajien allekirjoittama selvitys siitä, mikä opinnäytetyön tekijän osuus yhteisartikkeleissa on ollut. Artikkelimuotoisen opinnäytteen kirjoittajan tulee osoittaa, että hän hallitsee tutkimusprosessin.

Jos tutkimuksesta on myöhemmin suunnitteilla artikkeli tai artikkelia ei jostain syystä vielä haluta lähettää lehteen, opinnäytetyö tulee kirjoittaa ensimmäisen vaihtoehdon mukaiseen raporttimuotoon.

- 3) **laaja, systemaattinen, review-tyyppinen kirjallisuuskatsaus.**

Opinnäytetyön ohjeellinen laajuus:

- 20 opintopistettä – n. 40 – 60 sivua
- 30 opintopistettä – n. 50 – 80 sivua
- 40 opintopistettä – n. 60 - 90 sivua
- laajuus voi vaihdella tieteenaloittain ja tutkielman opintopistelaajuuden mukaan.

esim. 30 opintopistettä vastaa n. 800 tuntia (n. 0,5 vuotta täysipäiväistä työtä)

Opinnäytetyön suorittamiseen voi kuulua lisäksi opetussuunnitelmassa määritellyjä tai ohjaajan kanssa sovittavia metodologisia opintoja.

Opinnäytteen muodosta ja sisällöstä annetaan tarkempia ohjeita oppiaineiden opetussuunnitelmissa ja erillisissä ohjeissa.

Opinnäytetyön ohjaus ja vastuut

Opinnäytetyölle esitetään (esitys pro gradu –tutkielman ohjaajiksi –lomakkeella) 2-3 ohjaajaa, joita oppiaineen vastuuhenkilö puoltaa. Esitys toimitetaan laitoksen johtajan hyväksyttäväksi.

Opiskelija sopii ohjaajiensa kanssa gradutyön ohjausprosessista. Opiskelija ja ohjaajat täyttävät yhdessä ohjaussopimuslomakkeen sekä gradu-hopsin.

Opinnäytetyön ohjaajia voidaan vaihtaa laitoksen johtajan päätöksellä, esim.:

- kun ohjaaja ei ole enää käytettävissä (siirtynyt muihin tehtäviin, eläkkeelle ym.)
- opinnäytetyö ei etene
- ristiriitatilanteissa.

Opinnäytetyön tehtävänä on osoittaa opiskelijan kypsyttä itsenäiseen tutkimustyöskentelyyn sekä osaamiseen. Vastuu opinnäytetyön tekemisestä ja tuloksista on opiskelijalla. Ohjaajat tukevat opiskelijaa opinnäytetyön tavoitteiden saavuttamisessa. Opiskelija saa ohjausta opinnäytetyöhön liittyvissä erityiskysymyksissä ohjaajan kanssa sovituisissa tapaamisissa.

Opinnäytetyön tarkastaminen

Laitoksen johtaja määrää ohjaajien esityksestä ja oppiaineen vastuuhenkilön puollosta opinnäytetyölle kaksi tarkastajaa, joista ensimmäinen tarkastaja on työn ohjaaja ja toinen oppiaineen, laitoksen tai tieteenalan edustaja. Pääohjaaja täyttää esityksen opinnäytetyön tarkastajiksi –lomakkeen ja pyytää siihen oppiaineen vastuuhenkilön puollon ja toimittaa esityksen laitoksen johtajan hyväksyttäväksi.

Laitoksen johtaja nimeää opinnäytetyön tarkastajat viimeistään siinä vaiheessa, kun opinnäyte jätetään tarkastettavaksi. Itä-Suomen yliopiston tutkintosäännön 35 pykälän mukaan ”*tarkastaja tulee määrätä mahdollisimman pian sen jälkeen, kun opiskelija on jättänyt tutkielman lopullisen version tarkastettavaksi*”. Opiskelija toimittaa viimeistellyn opinnäytetyön sähköisen version oppiaineeseen ja tiedekunnan hallintopalvelukeskukseen (amanuenssi Arja Afflektille) samanaikaisesti. Tiedosto nimetään opiskelijan nimen ja vuosiluvun mukaan (Sukunimi Etunimi20XX). Pdf-tiedoston suojausasetuksissa tulee kaikki valinnat jättää asetuksille ”sallittu”.

Opinnäytetyö toimitetaan oppiaineesta tarkastajille sähköisenä versiona.

Tarkastajat arvioivat tutkielman yhdessä, täyttävät arviointilomakkeen, esittävät arvosanaa ja antavat kirjallisen arvioinnin. Terveystieteiden tiedekunnassa on käytössä yhteiset pro gradu –tutkielmien arviointiperusteet ja arviointilomake. Itä-Suomen yliopiston tutkintosäännön 35 pykälän mukaan *”...tarkastajien on annettava kirjallinen lausunto tutkielmasta, gradujen osalta myös ehdotus arvosanaksi tiedekunnalle kuukauden kuluessa siitä, kun tarkastaja on määrätty”*.

Tarkastajat arvioivat opinnäytetyöt arvosana-asteikolla 1 – 5 (välttävä, tyydyttävä, hyvä, kiitettävä, erinomainen). Opiskelijalle varataan tilaisuus antaa vastine arvioinnista ennen tutkielman hyväksymisestä päättämistä. Laitoksen johtaja hyväksyy opinnäytetyön.

Opiskelija ilmoittaa, hyväksyykö hän arvioinnin vai haluaako hän keskeyttää arviointiprosessin. Tutkintosäännön 35 pykälän mukaan *”opiskelija voi pyytää opinnäytetyön arvostelun keskeyttämistä. Arviointiprosessi voidaan keskeyttää vain kerran”*. Opiskelijan käynnistäessä arviointiprosessin uudelleen, on hänen täytynyt kirjoittaa opinnäyte ainakin osin uudelleen tai tehdä siihen laajoja korjauksia.

Opinnäytetyön arvostelua koskevaan päätökseen tyytymätön opiskelija saa hakea Itä-Suomen yliopiston muutoksenhakulautakunnalta kirjallisesti oikaisua neljäntoista päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Tutkielman julkaiseminen

Opinnäytetyö julkaistaan 1.1.2012 alkaen sähköisesti ja on luettavissa kirjaston e-julkaisut –sivulla, mikäli opiskelija antaa siihen luvan kirjallisesti (erillinen lomake). Mikäli opinnäytteellä ei ole e-julkaisulupaa, se on luettavissa kampuskirjastoissa sähköisessä muodossa (ei lainattavissa) (Akateemisen rehtorin päätös UEF dnro 1671/12.02.01.02/2011).